

การบริหารกิจการท้องถิ่นไทยที่ดี The Good Governance of Thai Local Governments

ดร.สมภพ ระงับทุกข์

บทคัดย่อ

บทความวิชาการ เรื่อง การบริหารกิจการท้องถิ่นไทยที่ดี เป็นการนำเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจการท้องถิ่นที่ดี 6 ประการ ได้แก่ (1) การเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น จากการเลือกตั้งต้องมีความสุจริตและเที่ยงธรรม (2) การบริหารท้องถิ่นถูกต้องตามกฎหมาย (3) ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นคุ้มค่า (4) บริหารท้องถิ่นโปร่งใส ตรวจสอบได้ (5) มีความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น (6) เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น ซึ่งท้องถิ่นไทยประกอบด้วย องค์การบริหารจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา การบริหารกิจการท้องถิ่นที่ดี จะทำให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นให้อยู่กันอย่างสงบสุข

Abstract

This article is a paradigm of The good governance of Thai local Governments and present good local administration 6 classes such as (1) Reaching to the local administrator position and member of local council from the honest election. (2) The local management must be legal. (3)

Use local resources worthily. (4) The local management must be clear and verifiable. (5) Having a responsibility for the locality. (6) Open to the public to participate in local administration which is consists Provincial Administrative Organization, Municipality, Administrative Organization of Bangkok and Pattaya. Good local administration will make local development and benefit for local people to live together peacefully.

บทนำ

ประเทศไทยมีการบัญญัติเรื่องธรรมาภิบาลไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ,2540 และ 2560 หลักธรรมาภิบาลหรือเรียกว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีซึ่งได้กำหนดวิธปฏิบัติไว้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ต่อมาเมื่อพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ให้หน่วยงานราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ประกอบด้วย ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ถือเป็นองค์การสหประชาชาติได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเป็นหลักการ ดังต่อไปนี้¹

¹สถาบันพระปกเกล้า, ทศธรรม ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี, กรุงเทพมหานคร :สถาบันพระปกเกล้า, 2549. หน้า 42.

1. หลักนิติธรรม (Rule of Law) มีกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่มีความเที่ยงตรง เป็นธรรมต่อทุกฝ่ายในสังคม และการบังคับใช้กฎหมาย มีความยุติธรรม และบังคับใช้อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ

2. หลักคุณธรรม (Morality) คนในสังคมมีจิตสำนึกและยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย

3. หลักความโปร่งใส (Transparency) เป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกองค์กรให้มีความโปร่งใส มีกระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์ กติกา ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยตรงไปตรงมาตรวจสอบได้ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้สะดวก มีระบบตรวจสอบที่ดี มีสื่อมวลชนที่เป็นอิสระ

4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) บริหารจัดการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมในทุกๆ ระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญ และมีผลกระทบต่อผู้คนและสังคม หลักการมีส่วนร่วมนี้ถือว่าเป็นหลักการสำคัญของการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล ซึ่งในระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์สามารถทำได้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งในเรื่องการเลือกตั้ง การสอบถามหรือการไต่สวนสาธารณะ การประชุมสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การออกเสียงประชามติ การแสดงความคิดเห็น การเสนอร่างกฎหมาย การระงับยับยั้ง การออกกฎหมาย หรือโครงการของรัฐ และการถอดถอน

5. หลักความรับผิดชอบ (Responsiveness) ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การตัดสินใจกระทำการใดๆ ต้องกระทำโดยมีพันธะความรับผิดชอบต่อสาธารณะหรือผู้มีส่วนได้เสียกับหน่วยงานนั้น และกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำนั้นๆ

6. หลักความคุ้มค่า หรือหลักประสิทธิผลและประสิทธิผล (Effectiveness and Efficiency) มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยยึดถือประโยชน์สูงสุดของสังคมและประเทศชาติ

ความหมายของหลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีผู้รู้ เช่น **บวรศักดิ์ อุวรรณโณ**² เห็นว่าธรรมาภิบาล หมายความว่า ระบบโครงสร้างและกระบวนการต่างๆ ที่วางกฎเกณฑ์ ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจการเมือง และสังคมของประเทศ เพื่อที่ภาคต่างๆ ของสังคมจะพัฒนา และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติ

ไชยวัฒน์ คำชู³ เห็นว่าธรรมาภิบาล หมายถึง การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ตรวจสอบได้และการมีความรับผิดชอบต่อการทำงาน **จรัส สุวรรณเวลา**⁴ เห็นว่าธรรมาภิบาล หมายถึง การปกครองที่ดี ธรรม คือ ความดี อภิบาล คือ คุ้มครอง ปกป้อง ดูแล บำรุง รักษา และตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ได้กำหนดหลักจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันปฏิบัติทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ประกอบด้วย หลักที่ 1 หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรม และเป็นที่

²บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. การสร้างธรรมาภิบาล (good governance) ในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2542. หน้า

³ไชยวัฒน์ คำชู และคณะ, ธรรมาภิบาลการบริหารการปกครองที่โปร่งใสด้วยจริยธรรม, กรุงเทพฯ : น้าฝน, 2545 หน้า 42-43.

ยอมรับของสังคม จึงต้องมีการปรับปรุงทบทวนแก้ไข
เผยแพร่เสมอ

หลักที่ 2 หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นใน
ความถูกต้องดีงามปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างแก่สังคม
และสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน
เพื่อสร้างความซื่อสัตย์ จริ่งใจ ชยัน อุดหนุน มีระเบียบวินัย

หลักที่ 3 หลักความโปร่งใส ได้แก่ การปรับปรุง
กลไกการทำงานขององค์การทุกวงการให้มีความ
โปร่งใส ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้
สะดวกและเข้าใจง่าย

หลักที่ 4 หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิด
โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และเสนอ
ความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ

หลักที่ 5 หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ ความ
ตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบ
ต่อสังคม การเอาใจใส่ต่อปัญหาบ้านเมือง และ
มุ่งมั่นแก้ปัญหา รวมทั้งการเคารพในความคิดเห็นที่
แตกต่าง

หลักที่ 6 หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหาร
จัดการและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดประโยชน์
สูงสุดมีความคุ้มค่า

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งสอดคล้อง
กับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีข้างต้น กำหนดไว้ว่า
การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหาร
ราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

- (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

(3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิง
ภารกิจของรัฐ

(4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

(5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทัน
ต่อเหตุการณ์

(6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก
และได้รับการตอบสนองความต้องการ

การบริหารท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่ต้องผ่าน
การตัดสินใจเพื่อวางยุทธศาสตร์โดยใช้ความรู้ความ
สามารถของผู้บริหารท้องถิ่น และผ่านกระบวนการ
มีส่วนร่วมของผู้อื่นและหน่วยงานเพื่อการพัฒนา
ท้องถิ่น หลักการสำคัญที่ควรนำมาพหุติกรรมของผู้
บริหารท้องถิ่นคือ หลักการบริหารกิจการท้องถิ่นที่ดี

การปกครองท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่นมีผู้รู้ เช่น
โกวิท พงงาม⁵ เห็นว่า การปกครองท้องถิ่น
หมายถึง การปกครองของชุมชนที่มีอำนาจอิสระ
ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสมมีสิทธิตาม
กฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง มีอำนาจ
กำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจการตามอำนาจ
หน้าที่ มีองค์กรในการบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ
และประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครอง
ท้องถิ่น **มุขอริ ยีหมะ**⁶ เห็นว่า การปกครองท้องถิ่น
หมายถึง การปกครองของชุมชนหนึ่งๆ ซึ่งมีอำนาจ
อิสระในการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่างๆ เพื่อประโยชน์
ของประชาชนที่อยู่ภายในชุมชนตามขอบเขตอำนาจ
ที่ได้รับจากรัฐบาล **ทินพันธุ์ นาคะตะ**⁷ เห็นว่า การ

⁴จรัส สุวรรณเวลา, จุดบอดบนทางสู่ธรรมมาภิบาลบทบาทของบอร์ดองค์การมหาชน, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546 หน้า 12.

⁵โกวิท พงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2550. หน้า 29-30.

⁶มุขอริ ยีหมะ, การปกครองท้องถิ่นไทย, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555. หน้า 14.

⁷ทินพันธุ์ นาคะตะ, การปกครองท้องถิ่นกับการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
อินทภาษ, 2552. หน้า 13.

ปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองตนเองของท้องถิ่นที่มีอำนาจอิสระในการตัดสินใจแก้ปัญหา กำหนดนโยบายของตนเอง มีสภา หรือผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน ท้องถิ่นมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้⁸

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง
2. มีสภา และผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้ง
3. มีอิสระในการปกครองตนเอง
4. มีเขตการปกครองที่ชัดเจน
5. มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเอง
6. มีอำนาจหน้าที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
7. มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายท้องถิ่น
8. มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ

นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังประกอบด้วยกลุ่มบุคคล 3 กลุ่มหลักที่ทำหน้าที่ตามภารกิจเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ ดังนี้⁹

1. ฝ่ายนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ สภาท้องถิ่น ซึ่งสมาชิกสภามาจากการเลือกตั้งของประชาชน
2. ฝ่ายบริหาร คือ บุคคลที่ทำหน้าที่บริหารงาน กำหนดนโยบายจัดทำงบประมาณ ควบคุมการทำงานของฝ่ายปฏิบัติงาน
3. ฝ่ายปฏิบัติงาน คือกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหารในฐานะเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของฝ่ายบริหารท้องถิ่นเอง

การปกครองท้องถิ่นไทย

ประเทศไทยได้เริ่มนำเอาระบบการปกครองท้องถิ่นเข้ามาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดระเบียบบริหารราชการ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงให้ตราพระราชกำหนดสุขาภิบาล กรุงเทพฯ ขึ้น และเมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2476 ต่อมา มีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นขึ้นอีกหลายรูปแบบตามสภาพของท้องถิ่นที่แตกต่างกัน¹⁰ ปัจจุบันได้จัดระเบียบการบริหารส่วนท้องถิ่น มี 2 ระบบ คือ¹¹

1. ระบบทั่วไปซึ่งใช้กับท้องถิ่นทั่วไป 2 รูปแบบ คือ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2. ระบบพิเศษใช้เฉพาะท้องถิ่นบางแห่งมี 2 รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 รวมทั้ง พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542¹²

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย มีจำนวน 7,853 แห่ง ประกอบด้วย 1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 76 แห่ง 2) เทศบาล จำนวน

⁸โกวิท พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2550. หน้า 32-33.

⁹มูซอรี ยีหมะ. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555. หน้า 18-19.

¹⁰วิศิษฐ์ทวีเศรษฐ. การเมืองและการปกครองไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552. หน้า 435.

¹¹โกวิท พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2550. หน้า 133.

¹²สุรพล นิติไกรพจน์ และคณะ. รวมกฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2548. หน้า 108-222.

2,440 แห่ง โดยแบ่งเป็น เทศบาลนคร จำนวน 30 แห่ง เทศบาลเมือง 178 แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน 2,232 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 5,335 แห่ง กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา¹³

การบริหารท้องถิ่นไทย

ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น จะต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชนการเมืองท้องถิ่นจึงเป็นศูนย์กลางของการปกครองท้องถิ่น มีขอบเขตควบคุมถึงการใช้อำนาจ และผลประโยชน์ของท้องถิ่นทั้งหมด¹⁴ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไทยมีอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนให้การกระจายอำนาจจากรัฐบาลเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น โดยประชาชนมีส่วนร่วมต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ นายกเมืองพัทยา และสภาท้องถิ่น คือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเมืองพัทยามาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545¹⁵ การบริหารกิจการท้องถิ่นไทยที่คตินั้น (1) การเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ต้องสุจริตและเที่ยงธรรม (2) การบริหารท้องถิ่นถูกต้องตามกฎหมาย (3) ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นคุ้มค่า (4) บริหารท้องถิ่นโปร่งใสตรวจสอบได้ (5) มีความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น (6)

เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นไทยตามอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (1) อำนาจหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติ ได้แก่ การเสนอแนะ และพิจารณาร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้อบัญญัติชั่วคราวเพื่อใช้ในการบริหารขององค์การส่วนจังหวัด (2) อำนาจหน้าที่ในการควบคุม และตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร ด้วยการตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญเพื่อควบคุม และตรวจสอบว่าฝ่ายบริหารได้กำหนดโครงการต่างๆ ที่จะดำเนินการสอดคล้อง กับปัญหา และความต้องการของประชาชนหรือไม่ และจะมีการนำเงินไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด (3) อำนาจในการเสนอข้อสอบประธานสภา เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดมาชี้แจงข้อเท็จจริงใด อันเกี่ยวกับอำนาจของราชการส่วนภูมิภาค ทั้งนี้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ หัวหน้าส่วนราชการย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบคำถามเมื่อเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ หรือเกี่ยวกับนโยบายของคำถามเมื่อเห็นว่าข้อเท็จจริงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ หรือเกี่ยวกับนโยบายของการบริหารราชการส่วนกลางที่ยังไม่สมควรเปิดเผย (4) อำนาจในการเลือก

¹³หนังสือพิมพ์ อปท.นิวส์ ฉบับที่ 214 ปักษ์หลัง วันที่ 16-30 มิถุนายน 2558. หน้า 3.

¹⁴ศิริพรเชาวลิต. การเมืองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555. หน้า 8.

¹⁵สถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง. หนังสือรวมกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งฉบับปรับปรุง พ.ศ.2556. กรุงเทพฯ : บริษัท สุขุมวิทการพิมพ์จำกัด, 2556. หน้า 223-260.

สมาชิกสภาฯ เป็นกรรมการสามัญ และเลือกบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาเป็นกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำการหรือพิจารณา สอบสวนเรื่องใดๆ อันอยู่ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (1) กำหนดนโยบายและดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ตลอดจนรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ (2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (3) แต่งตั้ง และถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (4) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย (5) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และกฎหมายอื่น

สมาชิกสภาเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (1) เลือกประธานสภาเทศบาล และรองประธานสภาเทศบาล หรือมีมติให้ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่ง หากเห็นว่ามี ความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือสภาเทศบาล ปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติการหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ (2) เลือกสมาชิกสภาเทศบาลตั้งเป็น คณะกรรมการสามัญของสภาเทศบาล และเลือกบุคคลผู้เป็นหรือไม่ได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตั้งเป็น คณะกรรมการวิสามัญของสภาเทศบาล (3) รับทราบนโยบายที่นายกเทศมนตรีต้องแถลงต่อสภาเทศบาล

ก่อนเข้ารับหน้าที่โดยไม่มีการลงมติ (4) ให้ความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติเทศบาล ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของเทศบาล (5) อนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาล (6) สิทธิในการตั้งกระตุ่มถามนายกเทศมนตรี หรือรองนายกเทศมนตรี หรือเสนอญัตติเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการเทศบาลโดยไม่มีการลงมติ

นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติและนโยบาย (2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล (3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี (4) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย (5) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล (2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (4) รับทราบนโยบาย

ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจำเป็นต้อง แกลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนเข้ารับ หน้าที่ โดยไม่มีการลงมติจากสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติ งานตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ แกลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ ทุกปี (5) การตั้งกระทู้ถามต่อนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับงานในหน้าที่ (6) การเสนอญัตติขอเปิด อภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล แกลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับ การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่มีการ ลงมติ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจ หน้าที่ดังนี้ (1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อ กฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของ องค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อ บัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การ บริหารส่วนตำบล (3) แต่งตั้งและถอดถอนรอง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (4) วางระเบียบ เพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วย ความเรียบร้อย (5) ควบคุมและรับผิดชอบในการ บริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ตาม กฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วน ตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล โดย มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชา พนักงานและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลรอง จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และรับผิดชอบ ควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล ให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจอื่น ตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่นายกองค์การ บริหารส่วนตำบลมอบหมาย (6) เข้าร่วมประชุม สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และมีสิทธิแกลงข้อ เถ็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานใน หน้าที่ของตนต่อที่ประชุม แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลง คะแนน (7) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติของ องค์การบริหารส่วนตำบล (8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตาม ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) เสนอและพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่าง ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร (2) พิจารณาและให้ ความเห็นชอบต่อร่างข้อบัญญัติงบประมาณราย จ่ายประจำปีของกรุงเทพมหานคร (3) ควบคุมการ บริหารงานของฝ่ายบริหาร ด้วยวิธีการการตั้งกระทู้ ถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในเรื่องใดๆ อัน เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร การ เสนอญัตติเพื่อให้กรุงเทพมหานครพิจารณาดำเนิน การอย่างใดอย่างหนึ่งในงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของกรุงเทพมหานคร การเสนอญัตติเปิดอภิปราย ทั่วไปเพื่อให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแสดง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอัน เกี่ยวกับการบริหารราชการกรุงเทพมหานครโดย ไม่มีการลงมติเพื่อให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ้นจากตำแหน่งการเป็นคณะกรรมการสภาฯ ทั้ง คณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญเพื่อ กระทำกิจการ หรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ถ้าสภากรุงเทพมหานครเห็นชอบในรายงานของ คณะกรรมการสภาฯ ประธานสภากรุงเทพมหานคร ก็ส่งเรื่องให้ฝ่ายบริหารพิจารณาดำเนินการตาม มติของสภาฯ ต่อไป (4) อำนาจในการพิจารณาให้ ความเห็นชอบในกิจการที่กฎหมายบัญญัติให้ฝ่าย

บริหารต้องขอรับความเห็นชอบจากสภาฯ หรือต้องรายงานให้สภาฯ ทราบ เช่น การดำเนินกิจการนอกเขตกรุงเทพมหานคร การทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่น โดยการก่อตั้งบริษัท หรือการถือหุ้นในบริษัท เป็นต้น (5) ร่วมมือกับฝ่ายบริหารในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (1) กำหนดนโยบายและบริการราชการของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมาย (2) สั่ง อนุญาต อนุมัติเกี่ยวกับราชการของกรุงเทพมหานคร (3) แต่งตั้งและถอดถอนรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และแต่งตั้งและถอดถอนผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษาหรือคณะที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือเป็นคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติราชการใดๆ (4) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย (5) วางระเบียบเพื่อให้งานของกรุงเทพมหานครเป็นไปโดยเรียบร้อย (6) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร (7) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติใน และกฎหมายอื่น (8) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี หรือคณะเทศมนตรี แล้วแต่กรณีโดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (9) ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาฯ ขอให้เรียกประชุมวิสามัญได้ (10)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีสิทธิเข้าร่วมประชุมสภากรุงเทพมหานคร เพื่อแสดงข้อเท็จจริงหรือความเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ แต่ไม่มีสิทธิลงคะแนน

สมาชิกสภาเมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) การเสนอและพิจารณาร่างข้อบัญญัติ (2) การตราข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสมาชิก (3) การตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาเมืองพัทยา รองประธานสภาเมืองพัทยา คณะกรรมการและคณะกรรมการของสภาเมืองพัทยา รวมทั้งวิธีการประชุม (4) การเลือกสมาชิกสภาเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญของสภาเมืองพัทยา และการเลือกบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภาเมืองพัทยาเพื่อกระทำการ หรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาเมืองพัทยาแล้วรายงานต่อสภาเมืองพัทยา (5) การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ (6) การตั้งกระทู้ถามนายกเมืองพัทยาในเรื่องที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของนายกเมืองพัทยา (7) สมาชิกสภาจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกสภาเท่าที่มีอยู่มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาเมืองพัทยา เพื่อให้นายกเมืองพัทยา แถลงถึงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการเมืองพัทยา โดยไม่มีการลงมติ

นายกเมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (1)

กำหนดนโยบาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเมืองพัทยาให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบัญญัติ และนโยบาย (2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเมืองพัทยา (3) แต่งตั้งและถอดถอน

รองนายกเมืองพัทยา เลขานุการนายกเมืองพัทยา ผู้ช่วยเลขานุการนายกเมืองพัทยา ประธานที่ปรึกษาที่ปรึกษาหรือคณะที่ปรึกษา (4) วางระเบียบเพื่อให้งานของเมืองพัทยาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย (5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายกเมืองพัทยาหรือนายกเทศมนตรีหรือคณะเทศมนตรี

บรรณานุกรม

โกวิทย์ พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2550.

จรัส สุวรรณเวลา. จุดบอดบนทางสู่ธรรมมาภิบาลบทบาทของบอร์ดองค์การมหาชน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

จิรัชค(บรรพต) วีระสัยและคณะ. รัฐศาสตร์ทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.

ไชยวัฒน์ คำชู และคณะ. ธรรมาภิบาลการบริหารการปกครองที่โปร่งใสด้วยจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : น้ำฝน, 2545.

ตระกูล มีชัย. การเมืองท้องถิ่น : การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาลาแดงจำกัด, 2548.

ทินพันธุ์ นาคะตะ. การปกครองท้องถิ่นกับการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อินทราภา, 2552.

ทินพันธุ์ นาคะตะ. รัฐศาสตร์ : ทฤษฎี แนวความคิด ปัญหาสำคัญ และแนวทางการศึกษาวิเคราะห์การเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหยาบลิ้มและการพิมพ์, 2551.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. การสร้างธรรมาภิบาล (good governance) ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

มุขอริ ยีหมะ. การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.

วิทยากร เชียงกูร. ปฏิวัติประชาธิปไตยเพื่อแก้ไขวิกฤติของชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2551.

วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ และคณะ. การเมืองและการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552.

ศิริพร เชาวลิต. การเมืองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555.

สถาบันพระปกเกล้า. ทศธรรม ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า, 2549.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (IDRI). ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวม : กรณีศึกษาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. ม.ป.พ.

สถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง. หนังสือรวมกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สุขุมวิทการพิมพ์ จำกัด, 2556.

สุขุม นวลสกุลและคณะ. การเมือง และการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552.

สุรพล นิติไกรพจน์. รวมกฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : บริษัทโพปรีนติ้ง จำกัด, 2548.